

Fundusze Europejskie

Propozycje zmian programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

posiedzenie Komitetu Monitorujące FEM w dniu 9 października
2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego

- 18 września 2025 r. została przyjęta zmiana pakietu rozporządzeń polityki spójności (rozporządzenia (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, oraz (UE) 2021/1057 tj. dotyczące EFRR i FS, FST, EFS+)

- Myśl przewodnia wprowadzonych modyfikacji

„Wzmocnienie lokalnych zdolności obronnych i odporności społeczeństw (...) ma zasadnicze znaczenie nie tylko dla powstrzymania potencjalnej agresji i dla ochrony bezpieczeństwa europejskiego, ale również dla wspierania rozwoju regionalnego, promowania spójności społecznej, tworzenia miejsc pracy i poprawy warunków życia.”

Nowe cele szczegółowe w EFRR 1 z 2

■ CP1:

1(vii) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania;

■ CP2:

2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej (modyfikacja celu)

2(xi) wspieranie dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań;

2(xii) wspieranie rozbudowy połączeń wzajemnych oraz powiązanej infrastruktury przesyłowej, dystrybucyjnej, magazynowej i pomocniczej, a także ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej oraz rozwoju infrastruktury ładowania.

Nowe cele szczegółowe w EFRR 2 z 2

■ CP3:

3(iii) rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej;

■ CP4:

4(vii) wspieranie dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań;

■ CP5:

5(iii) wspieranie zintegrowanego rozwoju terytorialnego poprzez dostęp do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań na wszystkich rodzajach terytoriów;

5(iv) zapewnianie gotowości cywilnej na wszystkich rodzajach terytoriów;

Nowe zakresy wsparcia w FST:

- wspieranie dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań;
- wspieranie systemów magazynowania energii elektrycznej, przy dekarbonizacji gospodarek regionalnych i włączaniu energii ze źródeł odnawialnych do sieci;

Uzupełniono także dotychczasowe zakresy wsparcia FST:

- inwestycje w inteligentną i zrównoważoną mobilność lokalną, w tym dekarbonizację lokalnego sektora transportu i jego infrastruktury, a także rozwój infrastruktury ładowania;
- inwestycje w rewitalizację i dekontaminację terenów zdegradowanych, odbudowę zasobów wodnych, przywracanie funkcji obszarom oraz w tym, tam gdzie jest to konieczne, w projekty w zakresie zielonej infrastruktury i zmiany przeznaczenia terenów, z uwzględnieniem zasady »zanieczyszczający płaci«;

Nowe zakresy wsparcia w EFS+:

- **Art. 12c - Wspieranie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa;**
- **Art. 12d - Wsparcie na dostosowanie się do dekarbonizacji;**

Kluczowe zmiany i zachęty wynikające ze zmian rozporządzeń:

- Jeśli zmiana programu obejmie relokację zasobów na nowe cele strategiczne UE a zmiana zostanie przedłożona do Komisji do dnia 31 grudnia 2025 r.:
  - Komisja wypłaci jednorazowe płatności zaliczkowe w wysokości 20% alokacji na priorytety dedykowane nowym celom szczegółowym;
  - poziom dofinansowania w nowych priorytetach zwiększa się o 10 p.p., ale nie więcej niż do 100%;

- Jeśli poziom środków realokowanych na nowe cele strategiczne UE w związku z przeglądem śródkresowym wyniesie co najmniej 10% a zmiana programu zostanie przedłożona do Komisji do dnia 31 grudnia 2025 r.:
  - Komisja wypłaci 1,5% łącznego wsparcia z EFRR, FS i FST oraz EFS+ w 2026 r. - możliwość zaliczenia tej zaliczki jako płatności 2025 r.
  - wydłużenie okresu kwalifikowalności wydatków do 2030 r.
  - końcowy rok obrachunkowy obejmie okres - 1 lipca 2030 do 30 czerwca 2031 r.

Program FEM a zagrożenia wynikające z niestabilności geopolitycznej

- W związku z sytuacją geopolityczną przygotowano propozycję zmiany programu odpowiadającą na bieżące wyzwania.
- Zaproponowano skierowanie części alokacji programu na działania przyczyniające się do budowy gotowości obronnej i bezpieczeństwa cywilnego.
- Propozycja zmiany została oparta o potrzeby regionu i możliwości finansowe programu, który jest w trakcie wdrażania - wymagany poziom realokacji środków na nowe cele strategiczne UE, wynoszący 10%, jest na obecnym etapie realizacji programu trudny do osiągnięcia.
- W przypadku programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 kwota ta wynosi:

254 158 294 EUR

Przesunięcie środków na nowe cele wiąże się z rezygnacją lub minimalizacją alokacji na wcześniej planowane działania!

**Propozycje zmiany programu
odpowiadające na bieżące wyzwania
poprzez zaplanowanie nowy Priorytetów:**

12. Fundusze europejskie dla nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania

- cs 1(vii) zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania
- Proponowane wsparcie na Inwestycje związane z uzupełnieniem infrastruktury badawczo-rozwojowej publicznej organizacji badawczej, prowadzącej działalność w zakresie rozwijania nowoczesnych technologii podwójnego zastosowania, w szczególności w obszarze technologii kosmicznych.
- Alokacja: 8 000 000 EUR
- Sposób wyboru projektów: niekonkurencyjny

13. Fundusze europejskie dla dostępu do wody

■ cs 2(v) wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej

■ Proponowane wsparcie na:

- działania na rzecz poprawy stanu i jakości wód powierzchniowych poprzez budowę, rozbudowę lub modernizację sieci kanalizacji, oczyszczalni ścieków komunalnych,
- zapobieganie oraz minimalizowanie skutków nadmiaru lub niedoboru wody zapewnienie mieszkańcom stabilnych i dobrej jakości dostaw wody pitnej
- stosowanie rozwiązań z zakresu OZE w zakresie zapewnienia dostaw wody lub dostępu do kanalizacji, cyberbezpieczeństwa w zakresie gospodarki wodnej lub wodno-kanalizacyjnej.

■ Alokacja: 60 000 000 EUR

■ Sposób wyboru projektów: konkurencyjny

14. Fundusze europejskie dla infrastruktury podwójnego zastosowania i bezpieczeństwa

- cs 3(iii) rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej;
- Proponowane wsparcie na:
  - budowa i przebudowa infrastruktury drogowej z uwzględnieniem tworzenia warunków dla wspierania mobilności wojskowej lub zwiększenia gotowości cywilnej na wypadek konfliktu lub innych sytuacji kryzysowych – alokacja: 85 000 000 EUR
  - budowa infrastruktury dual use na bazie istniejącej infrastruktury lokalnej (np. budynki pozostające w zasobach gminnych, budynki należące do OSP) z przeznaczeniem na sieć centrów budowania gotowości cywilnej mieszkańców oraz budowa parkingów P+R podwójnego przeznaczenia – alokacja: 19 485 111 EUR
  - Podniesienie standardu małopolskich lotnisk aeroklubowych jako elementu wspierania mobilności wojskowej – alokacja: 10 000 000 EUR
  - Wsparcie bezpieczeństwa i odporności operacyjnej małopolskich jednostek ochrony zdrowia poprzez utworzenie Małopolskiego Centrum Cyberbezpieczeństwa – alokacja: 10 000 000 EUR
- Sposób wyboru projektów: konkurencyjny/ niekonkurencyjny

15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa

■ **Art. 12c - Wspieranie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa;**

■ **Proponowane wsparcie na:**

- **Podniesienie kompetencji w zakresie bezpieczeństwa publicznego w województwie małopolskim (przygotowanie właściwych podmiotów do wykonywania zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej w czasach kryzysu w oparciu o OSP, szkolenie mieszkańców + plecaki ewakuacyjne + szkolenia dla JST) – alokacja: 30 000 000 EUR**
- **Podnoszenie kompetencji uczniów oraz nauczycieli w zakresie kierunków i zawodów krytycznych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności oraz technologii podwójnego zastosowania – alokacja: 11 673 183 EUR**
- **Zwiększenie zdolności adaptacyjnych pracodawców i pracowników w zakresie przygotowania do kontynuowania prowadzonej przez nich działalności w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej, wsparcia w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz kompetencji i kwalifikacji w zakresie technologii podwójnego zastosowania – alokacja: 20 000 000 EUR**

Dodatkowe propozycje zmiana programu:

- Uzupełnienie zapisów programu w cs 2(i) w następujący sposób:

Kluczowym aspektem realizacji projektów będzie uzyskanie założonego efektu ekologicznego w postaci redukcji emisji szkodliwych substancji, zastosowania OZE oraz zmniejszenia zapotrzebowania na energię końcową. Preferowane będą przedsięwzięcia o najwyższej efektywności kosztowej i oszczędności energii w oparciu o przyjęty minimalny próg oszczędności energii na poziomie nie niższym niż 30% (z wyjątkiem budynków zabytkowych). W ramach instrumentów finansowych, w przypadku projektów kontynuujących wcześniej wykonane inwestycje w budynkach, do wskazanego limitu będą wliczane wskaźniki oszczędności energetycznej uzyskane w ramach dotychczas przeprowadzonych etapów modernizacji.

- W cs 2(vii) proponuje się usunięcie dotychczasowego zapisu w brzmieniu:

Wsparcie projektów infrastrukturalnych, niezwiązanych z bezpośrednią ochroną gatunków i siedlisk, takich jak np. centra ochrony bioróżnorodności, ośrodki edukacji ekologicznej, banki genów oraz infrastruktura związana z ukierunkowaniem ruchu turystycznego wyniesie maksymalnie 30% w odniesieniu do kategorii interwencji 079 „Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura” oraz kat. interwencji 78 "Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000.

Harmonogram prac – duża presja czasu

- 7 października - przekazanie do KE i MFiPR propozycji zmian programu (uzgodnienia nieformalne)
- 9 października – na posiedzeniu KM FEM prezentacja planowanych zmian programu
- październik/listopad – prowadzenie dialogu nieformalnego z KE
- 18 listopada - przygotowanie uchwały ZWM - przyjęcie propozycji zmian programu (25 listopada podjęcie uchwały ZWM)
- 26 listopada – wysyłka materiałów do KM FEM – projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia projektu zmian w programie
- pismo do IK UP z wnioskiem o wyrażenie opinii (10 dni na odpowiedź)
- pisma do RDOŚ i MPWIS (30 dni na odpowiedź)
- 10 grudnia - podjęcie uchwały przez KM FEM w sprawie zatwierdzenia projektu zmian w programie - Uchwała KM FEM jest niezbędna w ramach formalnej procedury
- około 23 grudnia - uchwała ZWM w sprawie przyjęcia zmiany programu
- do 31 grudnia - przekazanie do KE wniosku o zmianę programu

Fundusze Europejskie

Proponowane zmiany finansowe

.

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Źródła proponowanych zmniejszeń w ramach EFRR – w sumie 192 485 111 EUR (1 z 4):

■ Priorytet 1: cs 1(i), 1(ii), 1(iii) - w sumie 32 649 985 EUR

- **1.1 Projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw**
- **1.2 Bony na innowacje dla MŚP**
- **1.5 Regionalny ekosystem innowacji**
- **1.8 Rozwój e-zdrowia w województwie małopolskim**
- **1.13 Wsparcie dla firm we wczesnej fazie rozwoju**
- **1.14 Internacjonalizacja MŚP**

Źródła proponowanych zmniejszeń w ramach EFRR – w sumie 192 485 111 EUR (2 z 4):

■ Priorytet 2: cs 2(i), 2(ii), 2(vi), 2(vii) – w sumie 49 897 962 EUR

- **2.3 Model szkół neutralnych klimatycznie**
- **2.5 Wdrażanie Programu ochrony powietrza**
- **2.6 Rozpowszechnianie rozwoju OZE – dotacja**
- **2.7 Wsparcie rozwoju OZE – dotacja**
- **2.13 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami**
- **2.14 Ochrona różnorodności biologicznej**
- **2.16 Rekultywacja terenów zdegradowanych**
- **2.17 Likwidacja odpadów niebezpiecznych**

Źródła proponowanych zmniejszeń w ramach EFRR – w sumie 192 485 111 EUR (3 z 4):

■ Priorytet 4: cs 3(ii) - w sumie 19 755 000 EUR

- 4.6 Transport pozamiejski – infrastruktura (4 000 000 + 15 755 000 EUR)**

■ Priorytet 7: cs 5(i) - w sumie 18 703 000 EUR

- 7.3 IIT - Tereny inwestycyjne**

Źródła proponowanych zmniejszeń w ramach EFRR – w sumie 192 485 111 EUR (4 z 4)

■ Priorytet 4: cs 4(ii), 4(iii), 4(v), 4(vi) – w sumie 71 479 164 EUR

- **5.3 Infrastruktura kształcenia zawodowego**
- **5.6 Infrastruktura opieki w społeczności lokalnej**
- **5.8 Opieka długoterminowa, paliatywna i hospicyjna**
- **5.10 Infrastruktura podmiotów reintegracji**
- **5.11 Wsparcie Podstawowej Opieki Zdrowotnej / Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej / leczenia jednego dnia**
- **5.13 Środowiskowa opieka psychiatryczna dla dzieci, młodzieży i dorosłych**
- **5.15 Dienne Domy Opieki Medycznej**
- **5.20 Infrastruktura szkoleniowa służb publicznych**
- **5.17 Infrastruktura regionalnych instytucji kultury**
- **5.18 Regionalna oferta turystyczna**
- **5.19 Regionalne ścieżki rowerowe VeloMałopolska**

Źródła proponowanych zmniejszeń w ramach EFS+ – w sumie 61 673 183 EUR (4 z 4)

■ Priorytet 6: cs 4(a), 4(c), 4(f), 4(g), 4(h), 4(i), 4(k)

- 6.2 Aktywizacja zawodowa – projekty Komendy Wojewódzkiej Ochotniczych Hufców Pracy**
- 6.9 Wsparcie wychowania przedszkolnego**
- 6.10 Wsparcie kształcenia ogólnego**
- 6.11 Wsparcie kształcenia zawodowego**
- 6.35 Transformacja cyfrowa szkół**
- 6.13 Lokalne inicjatywy edukacyjne**
- 6.15 Kształcenie osób dorosłych poza systemem popytowym**
- 6.19 Kompleksowe wsparcie obywateli państw trzecich**
- 6.21 Wsparcie usług społecznych w regionie**
- 6.25 Wsparcie usług zdrowotnych - konkursy**
- 6.27 Budowanie potencjału partnerów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w obszarach wsparcia EFS+**

Fundusze Europejskie Dla Małopolski 2021-2027